

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 27 czerwca 2023 r.

Poz. 5179

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.675.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 23 czerwca 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLVII/476/2023 Rady Gminy Jaworze z dnia 18 maja 2023 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwości odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposobu świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w całości, jako sprzecznej z art. 6r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.), dalej jako: „ustawa”, w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako: „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 18 maja 2023 r. Rada Gminy Jaworze podjęła uchwałę Nr XLVII/476/2023 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwości odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposobu świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, dalej jako: „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 6r ust. 3 ustawy.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 24 maja 2023 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, że jest ona niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 6r ust. 3 ustawy Rada gminy określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Organ nadzoru podkreśla, że zarówno regulacje zawarte w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie, podejmowanym na podstawie art. 4 ust. 1, 2 i 2a ustawy, jak i uchwała podjęta na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy, powinny zawierać spójne regulacje (tak: Agata Kosieradzka-Federczyk, Uchwała w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela

nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, LEX 2014). Tym samym uchwała w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów (na podstawie przepisu art. 6r ust. 3 ustawy) nie może być podejmowana w oderwaniu od uregulowań regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, który to warunkuje legalność ww. uchwały.

W tym miejscu należy wskazać, że Rada Gminy Jaworze podczas sesji w dniu 18 maja 2023 r. podjęła uchwałę Nr XLVII/475/2023 w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jaworze. W stosunku do ww. uchwały zostało wszczęte postępowanie nadzorcze pod sygnaturą NPII.4131.1.673.2023. W ocenie organu nadzoru Rada Gminy Jaworze nie zrealizowała w sposób pełny delegacji ustawowej zawartej w art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy, poprzez brak prawidłowego określenia częstotliwości pozbywania się odpadów z terenu nieruchomości położonych na terenie Gminy w odniesieniu do wszystkich frakcji odpadów. Powyższe naruszenie stanowi podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały Nr XLVII/475/2023 w całości, co nie pozostaje bez wpływu na ocenę legalności i byt prawny przedmiotowego aktu. Wobec powiązania pomiędzy przepisami regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy a regulacjami zawartymi w uchwale podejmowanej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy, wyeliminowanie z obrotu prawnego uchwały Nr XLVII/475/2023 pociąga za sobą konieczność stwierdzenia nieważności niniejszej uchwały (por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 17 lutego 2021 r., sygn. akt II SA/Gl 1299/20).

Niezależnie od powyższego przedmiotowa uchwała zawiera również inne uchybienia, które należy zakwalifikować jako istotne naruszenie prawa. W § 3 ust. 2-4 Rada Gminy Jaworze postanowiła, że:

2. Pojemniki lub worki z odpadami muszą być wystawione w dniu wywozu zgodnie z harmonogramem do godziny 7:00 przed posesję lub udostępnione w altance śmietnikowej z wejściem od strony ulicy albo w miejscu dostępnym bez konieczności wchodzenia na posesję, nie powodując uciążliwości dla mieszkańców i osób trzecich.

3. Właściciel nieruchomości zobowiązany jest do utrzymania w sezonie zimowym możliwości dojazdu do pojemników (odsnieżania).

4. Niewypełnienie obowiązków, o których mowa w ust. 2 i 3, będzie skutkować brakiem wywozu odpadów bez możliwości skutecznego zgłoszenia niewłaściwego świadczenia usługi przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne, a właściciel nieruchomości nie będzie mógł przekazać odpadów komunalnych, na koszt gminy, innemu podmiotowi odbierającemu odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanemu do rejestru działalności regulowanej.

W ocenie organu nadzoru przywołane wyżej regulacje uchwały stanowią przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 6r ust. 3 ustawy. Przepisy uchwały zobowiązujące właścicieli nieruchomości do wystawiania pojemników i worków w dniu odbioru odpadów zgodnie z ustalonym harmonogramem, w miejscach, w których jest zapewniony dojazd pojazdem odbierającym odpady, pod rygorem zaniechania odbioru odpadów i z zastrzeżeniem braku odpowiedzialności gminy za niezrealizowanie ustawowego obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w sposób istotny naruszają upoważnienie ustawowe (por. wyrok WSA w Olsztynie z dnia 21 grudnia 2021 r., sygn. akt II SA/Ol 773/21).

Należy również podkreślić, że z art. 6r ust. 3 ustawy nie wynika kompetencja organu stanowiącego gminy do nakładania obowiązków na właścicieli nieruchomości, na których powstają odpady komunalne. Obowiązki te wynikają wprost z przepisów ustawy oraz z regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, podejmowanego na podstawie art. 4 ustawy. Organ nadzoru podkreśla, że art. 6r ust. 3 ustawy stanowi podstawę do uregulowania przez radę gminy obowiązków podmiotów odbierających odpady, w tym do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Tymczasem z przytoczonych wyżej regulacji uchwały wynika, że Rada Gminy Jaworze na mocy przedmiotowej uchwały uregulowała obowiązki właścicieli nieruchomości, dodatkowo określając sankcję w przypadku ich niewypełnienia. W konsekwencji § 3 ust. 2-4 uchwały należy ocenić jako naruszające prawo w sposób istotny.

Organ nadzoru zwraca ponadto uwagę, że regulacje zawarte w § 4 uchwały są niespójne w stopniu utrudniającym ustalenie czy intencją Rady było określenie obowiązków właścicieli nieruchomości czy podmiotów odbierających odpady w zakresie częstotliwości odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości. Z jednej strony, w § 4 zd. 1 uchwały Rada wskazała, że *Ustala się następującą częstotliwość odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości*, po czym w § 4 pkt 1-7 Rada określiła w odniesieniu do poszczególnych grup frakcji odpadów częstotliwość ich usuwania z terenu nieruchomości, wskazując, że poszczególne frakcje *należy usuwać z nieruchomości z częstotliwością (...)*. Przywołane wyżej regulacje zdają

się zatem po raz kolejny odnosić do obowiązków właścicieli nieruchomości, normując kwestie dotyczące częstotliwości pozbywania się odpadów z terenu nieruchomości. Należy podkreślić, że powyższe kwestie, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy, stanowią materię podlegającą normowaniu w treści regulaminu utrzymania czystości i porządku. Tymczasem na gruncie uchwały podejmowanej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy, organ stanowiący gminy uprawniony jest do określenia częstotliwości odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości przez podmioty odbierające te odpady.

Ponadto należy wskazać, że rada gminy regulując kwestię częstotliwości odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, zobligowana jest do ustanowienia precyzyjnych regulacji w tym zakresie, które pozwolą jednoznacznie ustalić w jakich cyklach czasowych odpady zostaną odebrane od właściciela nieruchomości. Dlatego też w ocenie organu nadzoru, organ stanowiący ma obowiązek konkretnie określić jak często realizowana będzie usługa odbioru odpadów. W świetle powyższego jako nieprawidłowe należy ocenić określenie, że odpady będą odbierane z częstotliwością „nie mniejszą niż 1 raz na 2 tygodnie” czy „nie mniejszą niż 1 raz na tydzień” (§ 4 pkt 2 lit. a-c uchwały). Podobnie jako nieprawidłowe należy ocenić określenie częstotliwości odbioru odpadów komunalnych poprzez sformułowanie „niezwłocznie po ich powstaniu”. Określenia te nie są precyzyjne i nie pozwalają właścicielom nieruchomości na jednoznaczne ustalenie i zweryfikowanie z jaką częstotliwością podmiot odbierający odpady komunalne będzie realizował usługę odbioru odpadów. Z powyższych względów należy stwierdzić, że § 4 uchwały narusza art. 6r ust. 3 ustawy w związku z art. 2 Konstytucji RP.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XLVII/476/2023 Rady Gminy Jaworze z dnia 18 maja 2023 r. w sprawie szczegółowo sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwości odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposobu świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych – w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Elżbieta Żabicka-Łakomy